

José Luís Peixoto

Jegyzetfiók

Portörülés

*Mintha tegnap és soha máskor azelőtt
le sem töröltük volna a polcok tetejét,
mintha szavakat tudnánk írni
ujjbeggyel az ő hamvaikba,*

*mintha azért csapnánk csak a ronggyal, hogy
láthassuk, megint, emlékeinket a porfelhőben.*

Söprögetés

*Nem lépek anélkül a házba, hogy megtörölném a lábam
a lábtörőn. Nem hagyom ott a morzsákat*

tegnapról. Holnap

*már nem fogok hazudni, mert a hazugságokat
elsöpöröm messzire, bele a feledésbe.*

Mosogatás

*És a múlt éjszaka bizonyítékainak megsemmisítése:
két pohár; talpak, két alkat, odaragadt villák*

*a hátukon, a kések meg az ismétlődő szavak.
És úgy hisszük, a habzó vízben folytatódik az élet.*

*A tényérok adott kerülete, az egyre makulátlanabb
fehér. És már el is felejtette az egészset, megint.*

Egy folyó eltüntetése

*Letépek a matricákat a falakról fiunk szobájában,
mintha elektromos konyhakéssel nyiszálnám a karom.
Én törlöm le a rajzait a falról. Nem karcolások,
rajzok. Zsírkréták forgácsai és darabjai fekszenek a padlón.
Utánunk, ezen a lakcímen mások neve áll majd, és nyugodt levelek
érkeznek majd a postaládába. Most ezt lehetetlen elképzelni,
ahogy a tegnapunkat is lehetetlen elképzelni. Fokozatosan jutottunk
csak egy kanapéhoz és az elutasításhoz és a kibelezett szekrényekhez.
Nagyon későn érkeztem éjszakánként, mikor aztán kint aludtam
a kanapén, egy pokróc alatt, amit anyámtól vagy a tiédől kaptunk.
Végül, van időm szememet az árnyakhoz szoktatni és értékelni
a pusztulást, felébredni a hajnalni fagyokkal, van időm a feledésre,
és tanúja lenni annak a kék órának, ami már épp nem éjszaka, de
még olyan hosszú az idő nappalig. Egy zsák aljába borítok
mindent abból a fiókból, amit egyikőnk sem rendezett el soha.
Körülöttem mindenütt dobozok, bennük vannak a könyvek,
már szétválogatva. Helyet keresek felrakni a lábam. Még tettünk
dolgokat ebben az üres szobában, voltak gondolataink, tanultuk
az ábécét. Mostanra az maradt nekem, ami mindig megvolt, mintha
védtelenül zuhannék egy kádba, továbblépek és folytatom a munkám,
mintha a fejemet a szekrény sarkába verném.
Továbblépek és folytatom a munkám.*

Értelmetlen felzavarnom téged az éjszaka közepén,

*hogy nincs már tej a hűtőben, sem hogy az otthoni
magány határa egyre közelebb kúszik.*

*Minden eltűnik. Semmi sem tűnik el. Minden eltűnik
mielőtt kimondják és te zavartalanul szeretnél aludni. Jogod
van a béke támogatottságához.*

*Ha írok egy verset, az nem ok arra, hogy felzavarjalak
téged. Én sok verset írok és te pedig dolgozol
korán reggel.*

*Minden ember tudja, hogy hosszú az éjszaka. Nincs jogom
felhívni téged, hogy csak ennyit mondjak, annak ellenére,
hogy ez biztosan megöl épp.*

*És meghalok, de nem halok meg. Ha meghaltam, megkérded:
miért nem hívtál fel? Ha telefonáltam, megkérded:
tudod te, hány óra van?*

*Vagy nem vennéd fel. És itt maradnék. A még hosszabb
éjszakával, az inszomniával, a szavakkal, amik
elválasztanak a rémálmodtól.*

(Budapest, 2007 októbere)

Gál Soma fordítása

José Luís Peixoto (Galveias, 1974) portugál író, költő, irodalmár, a lisszaboni Nova Egyetemen doktorált angol és német nyelvű irodalomból. Hazájában „az irodalom rocksztarjaként” aposztrofálják. Regényeit, versesköteteit és drámáit számtalan rangos díjjal jutalmazták (Oceanos-prémio a portugál nyelvű irodalomért, Otra Mirada díj, Daniel Faria költői díj), 27 évesen ő volt a legfiatalabb Saramago-díjjal kitüntetett szerző, a legrangosabb portugál irodalmi díjat *Nenhum olhar* (magyarul *Egyetlen pillantás nélkül*) című első regényéért kapta 2001-ben. Műveit eddig 14 nyelvre fordították le.